

عنوان مقاله:

تحلیل رابطه درآمدهای نفتی و کیفیت با رشد اقتصادی (مطالعه موردی کشورهای عضو اوپک)

محل انتشار:

همایش منطقه ای تولید ملی، حمایت از کار سرمایه ایرانی (سال: 1391)

تعداد صفحات اصل مقاله: 19

نویسندگان:

مرتضی سلامتی - استادگروه اقتصاد

همایون رنجبر - استادیار گروه اقتصاد دانشگاه آزاد اسلامی واحد خوراسگان (اصفهان)

مریم فرح بخش - دانشجوی کارشناسی ارشد

فضیلت محسنی

خلاصه مقاله:

در قرن نوزده و نیمه اول قرن بیستم منابع طبیعی به عنوان موتور رشد اقتصادی معرفی شد. لیکن از اواسط قرن بیستم تاکنون بیشتر مطالعات فراوانی منابع را باعث کندی رشد اقتصادی دانسته اند. منابع طبیعی به خودی خود سبب عملکرد نامطلوب اقتصادی نمی شود بلکه درآمد سرشار ناشی از منابع به طور غیر مستقیم از طریق اثرگذاری بر روی دیگر عوامل رشد باعث عقب ماندگی اقتصاد می شود. این مطالعه اثر درآمدهای نفتی بر رشد اقتصادی را از کانال فروپاشی نهادی توضیح می دهد. علاوه بر اینکه وجود نهادهای ضعیف ممکن است باعث اثر منفی منابع بر رشد اقتصادی شود؛ خود منابع نیز ممکن است زمینه برای رانت جویی فراهم آورد و سبب افت کیفیت زیرساخت های نهادین شده و به نفع منابع منجر می شود. در این پژوهش به دلیل رابطه درآمدهای نفتی و کیفیت نهادها، با استفاده از روش حداقل مربعات دومرحله ای 1 ابتدا تأثیر درآمدهای نفت بر کیفیت نهادها برآورد می گردد و به این ترتیب اثر تعاملی درآمدهای نفت و کیفیت نهادها بر رشد اقتصادی مشخص می شود. کشورها متشکل از 13 کشور عضو اوپک است که به روش داده های تابلویی طی سال های 2000-2010 مورد بررسی قرار می گیرد. یافته ها نشان می دهد که درآمدهای نفتی تأثیر منفی بر کیفیت نهادها داشته است. همچنین در معادله رشد سرمایه گذاری فیزیکی و درجه بازبودن اقتصادی تأثیر مثبت و درآمدهای نفتی و نهادها رابطه منفی با رشد اقتصادی داشته اند. از این رو می توان تحلیل کرد که درآمدهای نفتی با ایجاد فساد باعث انحراف منابع به دور از فعالیت های اقتصادی اجتماعی پربارتر می شود و با پایین آوردن کیفیت نهادی به رشد اقتصادی بدتری منجر می گردد در این میان راهی که می تواند به بهبود عملکرد اقتصادی منجر شود ذخیره این درآمدها و اتکا به تولید داخلی و گسترش سرمایه انسانی است.

کلمات کلیدی:

رشد اقتصادی، شاخص درآمدهای نفتی، نفرین منابع، شاخص کیفیت نهادها، داده های تابلویی، کشورهای اوپک

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/183984>

